BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
16 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 149 Sâmbătă 3 Iunie 1939
16 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Statuia lui Mircea Vodă in Dobrogea

S'a hotărît să se ridice la Tulcea un monument în amintirea marelui Domn și cavaler creștin Mircea cel Bătrân, care, din grația lui Dumnezeu, purta titlurile de „singur stăpânitorul a toată țara românească și părțile de peste munți, încă și spre părțile tătărești, Duce al Almașului și Făgărașului și al Banatului de Severin Domn și de amândouă părțile, de peste toată Dunărea, până la Marea cea mare și al cetății Dîrstorului stăpânitor". Un titlu frumos și lung cât o împărăție, însă care obosea adesea chiar și pe Domn scriindu-l, și de aceea el îl prescurta în zapisuri și în tratate cu o nobilă modestie, astfel cum îl găsim în actul de alianță încheiat cu Regele ungur Sigismund în 7 Martie 1395:

„Io, Mircea, din grația lui Dumnezeu, Voevodu terei Muntenesci, Banu Făgărașului și allu Omlașului, Domn Dîrstorului, și Despotulu țerriloru Dobrogea, etc.".

Dîrstorul și Dobrogea nu lipseau, cum se vede, niciodată din convoiul de titluri care însoțea glorioasa isclălitură a Voevodului. Strateg și om de o intuiție politică genială, el prețuia cetatea Silistrei și coclaurile dobrogene de două ori: întâiu pentru pozițiile lor ca locuri de luptă cu vrăjmașii creștinătății de atunci, „cruzii fii ai inicuității, inamicii concordiei și cei mai înverșunați și dușmani ai noștri și în al doilea rând pentru ceeace-i spunea conștiința sa de Domn pământean că e un drept legitim românesc care trebue mereu afirmat peste aceste ținuturi, totdeauna un trup cu Țara de deasupra Dunării.

Mircea cel Mare este cel dintâi domn valah care pecetluește voința stăpânitoare a neamului nostru pe aria geografică întreagă a Daciei. Tratatele sale de alianță încheiate cu regele Poloniei ca să se ajute unul pe altul, „după buna plăcere voinței lor precum se cuvine unui prieten", cu sultanul Baiazid și apoi cu regele Ungariei, nu erau în fond decât iscusite mijloace diplomatice de a-și afirma această voință nesdruncinată și de a-și face recunoscute drepturile și titlurile sale de proprietate imprescriptibilă asupra diverselor bucăți de țară. Așa, când semna cu ungurul la Brașov, el apăsa pe titlul de Ban al Făgărașului și Omlașului; când îl constrângea pe mânios ul Baiazid I să declare la Nicopole că el, sultanul, se învoește, însfârșit, ca „Principatulu Valahiei să se cârmuiască după propriile sale legi și ca Domnul Valahiei să aibă deplină putere de a face resbelu cu vecinii sei și de a încheia legături de amiciă cu dânșii, ori și când va voi și să fie stăpîn peste viața și moartea supușilor sei", Mircea era „Domn și stăpânitor a toată țara românească" iar când lega prieteșug cu regele polon la Lemberg el voia — și a isbutit — să-și pună statul suveran pe picior de egalitate cu oricare dintre marile țări vecine.

Simbol al înțelepciunii și al vitejiei românești, căci a înfruntat la nevoe singur cea mai mare armie a vremii — armia turcească — Mircea rămâne peste veacuri alături de Mihai și Ștefan cel mai măreț chip de prinț pe care l-a avut istoria noastră.

Statuia care i se va ridica la Tulcea trebue să fie, de aceea, pe măsura gloriei și a marei lui personalități, așa cum ni le proectează jumătatea de mileniu care-i îngroapă oasele la Cozia. Ea trebue să aibă în acelaș timp și sensul unei demonstrații de reafirmare a drepturilor noastre sfinte și străvechi dincolo de Dunăre, căci suveranitatea românească acolo dăinue dela întemeerea statului român.

Dobrogea, poate că e încă nevoe s'o spunem, ne vine cu începuturile românismului și cu testamentul lui Mircea cel Mare și dreptul nostru asupra ei nu poate să dispară prin simpla denegațiune a cuiva.

Indatoririle ceasului de față

de I. LUGOSIANU

Una din misiunile de căpetenie ale viitorului parlament va fi să examineze și să consfințească prin adeziunea lui acțiunea noastră diplomatică în imprejurările de o excepțională seriozitate, prin care țara noastră trece, alături de toate Statele vechiului continent, ca și ale restului lumii.

Pretutindeni, în viața internațională, politica externă exercită o înrâurire adâncă asupra celei interne. Nu numai în regimurile totalitare, unde o severă disciplină colectivă înfăptuește unitatea de acțiune diplomatică, ci și în Statele democratice, unde diversitatea de opinii este regula generală și hotărîrea majorității metoda de guvernare, s'a realizat politica de uniune națională, impunând tăcerea deosebirilor de păreri, în problemele interne, oricât ar fi ele de importante.

O îndelungată tradiție de solidaritate națională caracterizează politica noastră externă. Ea a fost determinată eri și va fi inspirată mâine de aceleași obiective permanente și de aceleași înalte năzuințî: integritatea frontierelor noastre naționale, independența noastră politică și economică, dorința noastră sinceră de pace, voința noastră hotărîtă de a menținea pentru totdeauna întregul patrimoniu românesc, dobândit prin truda de secole a generațiilor și prin jertfa de sânge a eroilor.

Impuse de istorie și geografie, dictate de înaintași și datorite de noi urmașilor, integritatea și neatârnarea națională sunt principiile de bază ale politicii noastre externe.

Până eri, diplomația noastră a căutat, alături de aproape unanimitatea Statelor europene, să le garanteze, în spiritul timpului, prin sistemul de obligații juridice mutuale ale securității colective sau ale înțelegerilor regionale, prin tratate de alianță și prin îndatoririle reciproce de neagresiune menite să statornicească raporturi de bună vecinătate pe hotarele noastre. Evoluția situației internaționale, declinul Societății Națiunilor, înlocuirea conceptiilor juridice ale pactului prin politica echilibrului de forțe între popoare, au transformat — în ultimii trei ani — metodele diplomatice, n'au schimbat însă țelurile permanente ale politicii noastre.

Astăzi ca și eri, n'avem nimic de revendicat din ceia ce aparține altora și n'avem nimic de cedat din ceia ce ne aparține. Politica noastră externă este deci o politică de strictă și hotărîtă apărare, față de oricine, în orice imprejurare, cu orice sacrificii și oricare ar fi rezultatele. Trăesc și merită să trăiască, popoarele care știu să se apere și să lupte. Aceasta e pentru România politica instinctului național, care ne-a îngăduit să trăim de-alungul veacurilor. Vremile de azi sunt grele. De sigur. România n'a trăit niciodată în imprejurări prielnice, dar hotărîrea ei bărbătească de rezistență și de apărare i-a permis să se desvolte cu o vigoare din ce în ce mai mare în timp ce se destrămau imperiile istorice de-alungul hotarelor ei.

Apărarea națională este deci azi cel d'întâi element al politicii noastre externe și cea d'întâi condiție a trăiniciei noastre.

Ea este întregită la nord de o alianță astăzi tradițională cu Polonia și răzemată la sud pe Înțelegerea Balcanică, uniune de pace și ordine regională, care timp de cinci ani a dat exemplul păcii și înțelepciunii, în această parte a Europei, și care poate fi socotită și acum ca unul din punctele de sprijin cele mai temeinice ale sistemului de apărare românesc. La răsărit, un regim de neagresiune, care trebue să fie creația continuă a unei politici de bună vecinătate, ne-a redat, în ultimii șase ani, o liniște, care nu s'a desmințit.

Pe restul hotarelor noastre, stau de veghe pe deoparte voința noastră de pace, pe de alta hotărîrea noastră de rezistență.

România s'a abținut cu grijă de a lua poziție în conflictul de ideologii, care desparte astăzi lumea. Dar, în cadrul politicii noastre defensive, am socotit că putem primi garanțiile unilaterale ale tuturor acelora care sunt gata să sprijine năzuința noastră de pace în onoare și demnitate. Această politică nu este un expedient trecător în niște imprejurări internaționale grele. Ea este expresia sinceră a unei politici permanente și realiste de conservare națională, onest mărturisită și cinstit practicată.

Unirea tuturor Românilor, în jurul acestei politici de solidaritate națională, este datoria poruncitoare a ceasului de față și păvăza puternică în fața primejdiei de mâine.

Instinctul adânc al poporului român îi dă conștiința deplină a acestei nevoi naționale.

Mi se povestea, nu de mult, că în ajunul Paștelor, cu prilejul măsurilor militare de siguranță luate de guvern, în regiunea Aradului, o țărancă și-a vândut candela moștenită dela părinți spre a putea face ouă roșii și cozonaci soldaților încartiruiți în casa ei.

Gândul mișcător al femeii arădane, care înstrăina pentru soldații români amintirea scumpă, de care se legau rugăciunile părinților și sentimentul religios al căminului ei, este simbolul minunat al sufletului acestui popor. Și în fața marilor îndatoriri ale ceasului de față, noi toți cari avem o parte de răspundere, în conducerea spirituală sau politică a acestui neam, trebue să murmurăm o singură dorință: să ne arătăm vrednici de el.

Ce va cuprinde pactul anglo-franco-sovietic

Asistența mutuală imediată în cazul când unul dintre semnatari va fi implicat într'un război

Londra, 31 (Rador). — Redactorul diplomatic al agenției „Reuter" află că răspunsul sovietic la propunerea britanică este așteptat cu atât mai mare interes la Londra cu cât sunt toate motivele de a crede că U. R. S. S. se va declara de acord cu ultimul proect englez, ale cărui linii mari sunt foarte apropiate de propunerea făcută de Moscova la început.

Proectul de pact prevede asistența mutuală imediată în cazul când unul dintre cei trei semnatari ar fi implicat într'un războiu.

1) ca rezultat al unei agresiuni directe și

2) ca rezultat al unei agresiuni împotriva unui stat garantat de puterile semnatare, sau care ar cere asistența împotriva unei agresiuni.

Pactul prevede conversații imediate între statele majore și se bazează pe principiile pactului Societății Națiunilor, dar nu pe procedura pe care o prevede aceasta. Acțiunea este deci, implicit, automatică și imediată.

Deasemenea noul pact în trei va înlocui pactul franco-sovietic din 1935, care era mult mai puțin precis.

Corespondentul diplomatic al agenției „Reuter" adaugă că d. Molotov a cerut o serie de lămuriri, care i-au fost date de ambasadorul britanic, d. Seeds, după consultări cu guvernul din Londra.

Lordul Halifax, ministrul afacerilor străine, este așteptat să se înapoieze Joi la Londra.

Danzigul nu este amenințat

ASIGURARILE DATE INALTULUI COMISAR AL SOC. NAȚIUNILOR

Geneva, 31 (Rador). — După informații din sursă oficioasă din Danzig, autoritățile național-socialiste ar fi declarat, categoric, Inaltului Comisar al Societății Națiunilor, d. Burkchardt, că Orașul Liber nu este amenințat actualmente de niciun pericol și că „vântul suflă spre destindere".

POLONIA REDUCE EXPORTUL IN GERMANIA

Varșovia, 31 (Rador). — **Agenția „Pat" transmite:**

Contingentele de export poloneze pentru Reich vor fi reduse în cursul viitoarelor trei luni la jumătate, în comparație cu starea actuală.

Măsura se referă în special la fier, cereale și diferite produse animale.

Hotărîrea a fost luată, de oarece există un mare număr de creanțe poloneze înghețate în Germania.

SENATUL POLONEZ A RATIFICAT ACORDUL COMERCIAL CU REICHUL

Varșovia, 31 (Rador). — *Senatul a ratificat acordul comercial adițional încheiat cu Germania. Acest acord este destinat să adapteze schimburile la ultimele modificări teritoriale.*

Senatul a mai ratificat tratatul de comerț cu Uniunea Sovietelor și acordul tarifar polono-estonian.

Aceste acorduri vor intra în vigoare odată cu publicarea lor în „Monitorul Oficial".

—xXO●OXx—

Termenul pentru depunerea „Cărții de imobil" a expirat

Proprietarii cari n'au depus-o vor fi dați in judecată

Prefectura poliției municipiului București aduce la cunoștința generală că în ziua de 31 Mai a. c., ora 20, a expirat termenul pentru depunerea „Cărții de imobil".

Comisariatele de poliție din Capitală și polițiile de reședință din țară au primit ordin să încheie registrele de înscrieri și să întocmească procese-verbale de dare în judecată a proprietarilor cari până la data sus arătată nu au depus „Cartea de imobil".

Tragedia submarinului „Squalus"

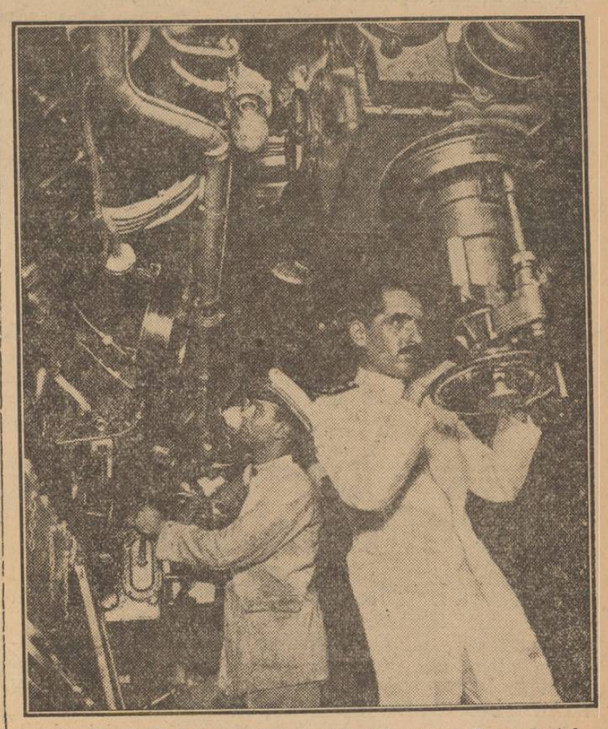

Interiorul cabinei de comandă a unui submarin. Comandantul cercetează orizontul prin periscop

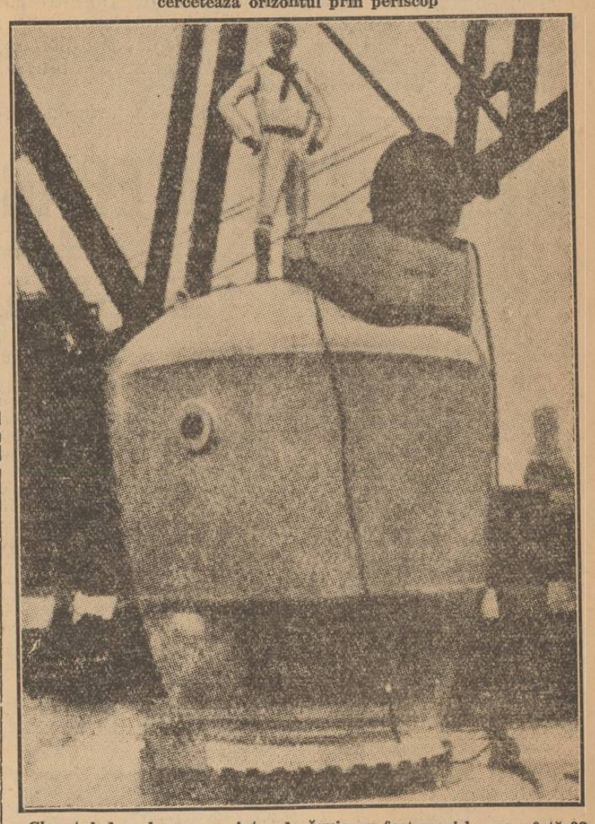

Clopotul de salvare cu ajutorul căruia au fost scoși la suprafață 33 oameni din echipajul lui „Squalus"

(Vezi foiletonul din pag. II)

A fost identificată personalitatea lui Shakespeare

Londra, 31 (Rador). — *D. Robin Flower, șef adjunct al secției manuscriselor din* British Museum, *declară că a reușit să identifice personalitatea lui Shakespeare.*

Cu ajutorul a trei pagini din manuscrisul unei piese de teatru, reprezentând momente din viața lui sir Thomas More, d. Flower, după un examen amănunțit al hârtiei și textului manuscrisului, ajunge la concluzia că Shakespeare a fost cu adevărat Shakespeare, iar nu sir Francis Bacon.

CÂND PARAȘUTISTUL NIMEREȘTE PRINTRE ARBORI

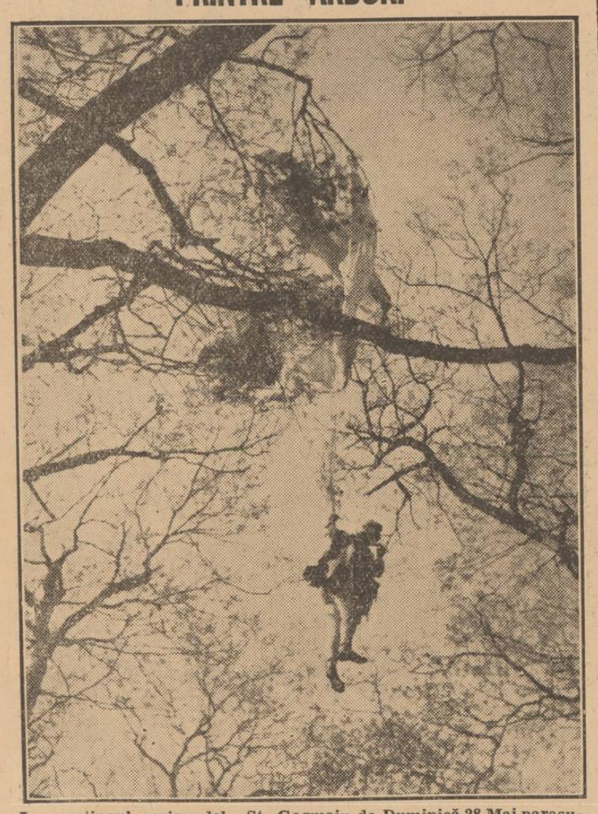

La meetingul aerian dela St. Germain de Duminică 28 Mai parașutistul francez René Vincent a nimerit cu parașuta printre arbori, rămânând atârnat până i-au sosit ajutoare

Sicriul părăsit dela mânăstirea Nămăești a fost deschis

Inăuntru au fost găsite rămășițele pământești ale eroului aviator August Vasilescu

Cp.-Lung (Muscel), 31 Mai

Sesizat de cele aflate, în legătură cu sicriul părăsit, dela mânăstirea Nămăești, despre care am scris pe larg, zilele trecute comandantul legiunii de jandarmi Muscel, a hotărît să pornească imediat serioase și minuțioase cercetări, pentru deslușirea acestui atât de bizar caz.

Astfel, s'au transportat astăzi, la mânăstirea Nămăești, situată la câțiva km. depărtare de orașul nostru, d.-nii procuror Constantinescu, dela parchetul tribunalului local; maior Roșeanu, comandantul legiunii de jandarmi și d-ra dr. Ana Grigoriu, medic de circumscripție, cari, în asistența și cu ajutorul maicilor dela acel schit, în frunte cu maica Mina Hociota și bătrâna fostă stareță Irina, s'a procedat la deschiderea sicriului.

Luându-se capacul de stejar, s'a găsit un mic sicriu de zinc. Fiind desfăcut și acesta au apărut osemintele unui militar, înfășurat într'un giulgiu alb și presărate cu un praf roșu. Din prima clipă s'a putut constata că este vorba de un aviator căzut victimă unui accident de sbor, întrucât oasele sunt carbonizate (probabil, în cădere, aparatul a luat foc) și mai mult, parte din corp lipsește (poate o fi fost sdrobit și rupt în sfărîmarea avionului), explicând astfel lungimea neobicinuit de mică (1,20 m.) a raclei.

Ca amănunt, arătăm că nefericitul aviator era îmbrăcat numai cu un veston de coloare caki, având la mâneci și epoleți tresa verde de sublocotenent francez, jambiere de piele și bocanci bine conservați iar pe cap s'a conservat în bune condiții un păr roșcat și buclat, confirmând, cu prisosință, indicațiile de pe sicriu și informațiile ulterioare, că ne găsim cu adevărat în fața unui erou, care și-a găsit moartea luptând pe frontul francez: sublt. August Vasilescu.

Toți cei de față s'au prosternat în fața **scumpelor rămășițe ale** eroului.

A venit apoi ieromnahul Nicon Lupașcu, duhovnicul schitului, care, împreună cu maicile, a făcut o rugă creștinească, pentru sufletul eroului sublt. August Vasilescu.

Vălul misterului a fost tras de peste întunecata poveste a sicriului părăsit. Primul pas, deci, a fost făcut.

Cercetările continuă însă spre a se ajunge la cunoașterea celorlalte elemente ale acestei neobicinuite întâmplări.

Cine este și unde se află mama aviatorului erou (d-na Sofia col. Marin Vasilescu din București). Unde este familia? De ce a fost părăsit în chip atât de misterios aci, într'o mânăstire de piatră, din fundul munților, sicriul purtător de sacre oseminte românești, care trebuiau să aibă locul de mare cinste în cimitirul de eroi al țării?

Sunt puncte de întrebare, după rezolvarea cărora suntem siguri că eroul August Vasilescu, mort în 1918, își va găsi odihna și locul de vecinică prețuire, sub meritata cruce creștinească și sub lespedea de cinstire națională.

ALTE SCRISORI PRIMITE LA REDACȚIA ZIARULUI NOSTRU

Corespondența noastră din Câmpulung, prin care se relata strania poveste a sicriului dela Nămăești, care cuprinde rămășițele pământești ale eroului August Vasilescu, căzut glorios pe frontul francez în lupta aeriană cu un avion german, a stârnit o vie curiozitate.

In afară de două scrisori pe cari le-am publicat în numărul nostru de eri și în cari este descrisă succint viața lui August Vasilescu, am mai primit la redacție încă o carte poștală trimisă de d dr. *C. Gheorghiu*, din str. Transilvaniei 52.

D-na ne scrie următoarele rânduri:

„Numele înscris pe placa sicriului corespunde cu acela al fostului nostru coleg dela liceul Internat din Iași, August Vasilescu, fiu de colonel, absolvent în anul 1912 al liceului. Acest distins coleg și prieten era fala generației lui, model de perfecțiune morală, fizică și intelectuală. In timpul neutralității noastre, student fiind la Charlottenburg, a fost închis într'un lagăr de concentrare în Germania, de unde. după repetate încercări, a evadat și a trecut în Franța. Aci s'a înrolat în aviație și a murit în luptă cu un avion german. Corpul lui fusese înmormântat într'un cimitir de lângă Paris, prin grija logodnicei lui, o franceză. Defunctul are un frate, avocat la Buzău.

„Identificarea sicriului cred că e o datorie pentru societatea „Cultul Eroilor" și se poate face cu ajutorul legației noastre din Paris, care ar putea atesta dacă s'a făcut deshumarea, și la ce dată anume.

„Am ținut să vă dau aceste informațiuni, din datorie pentru sufletul de erou și memoria fostului nostru coleg de școală".

O altă scrisoare a fost primită de noi, tot eri, dela un funcționar al unei cooperative, din Capitală, care ne punea în măsură să găsim pe mama eroului.

Cum era și firesc, am făcut tot posibilul spre a-i găsi locuința.

Lucrul n'a fost prea ușor, dar în urma investigațiilor noastre personale, am putut descoperi unde se află casa căutată.

Vom arăta în numărul de mâine rezultatul investigațiilor noastre.

—xXO■OXx—

In Franța se inființează livrete individuale de sănătate

Paris, 31 (Rador). — **Ministerul sănătății publice a hotărît înființarea unor livrete de sănătate „individuale și confidențiale".**

Livretul va fi eliberat la naștere și va fi proprietatea exclusivă a titularului.

NOTE

BISERICA ȘI PUBLICITATEA

Atingem astăzi, — cu toată luarea aminte pe care lucrul o cere, — o foarte gingașe chestiune, aceea a chemării publicului, prin ziare, la serviciile religioase. Spre a fi mai bine înțeleși, vom preciza că e vorba de înștiințările, date la ziare, vestind că în cutare zi, la cutare biserică, se face acatist sau privighere, cu sau fără „sfințire de artose", înștiințări sfârșite cu chemarea credincioșilor și cu indicarea tramvaiului sau a autobuzelor cari duc spre biserica respectivă.

Credem, — și nu ne îndoim că la fel cu noi cred mulți alții, — că procedeul e direct nepotrivit, și că o asemenea publicitate, (nimerită pentru un concert, pentru o conferință sau pentru un spectacol), este contra-indicată când e vorba de chemarea credincioșilor în casa Domnului. A „convoca" pe credincioși prin anunț, înseamnă în primul rând a pune la îndoială calitatea de „credincioși" a celor convocați, iar în al doilea rând înseamnă a recunoaște lipsa de legătură sufletească a acestora cu biserica...

Am fi adânc mâhniți, dacă rândurilor noastre, pornite din cel mai curat gând, li s'ar atribui altă intenție decât aceea de a vedea că legătura dintre biserică și credincios este o realitate permanentă, care n'are nevoie de stimulentul specific al convocării.

Intr'o vreme când se revizuiesc vechile practici consacrate în atâtea domenii, este cazul, credem, ca și această chestiune să fie considerată sub aspectul ei cuminte și obligatoriu, și să se pună concluziile la cari, în chip firesc și creștinesc, **trebuie să se ajungă... — M. Negru**